

نظام آموزشی و برنامه‌ریزی درسی سوئد

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۹/۱۲

تاریخ پذیرش و انتشار: ۱۳۹۳/۱/۳۰

دکتر علی حسینی خواه^۱

اهداف و سیاست‌های کلان تربیتی

نظام تعلیم و تربیت سوئد مبتنی بر بنیان‌های جامعه دموکراتیک است. آموزش باید مبتنی بر احترام به حقوق بشر، ارزش برابر انسان‌ها، برابری زن و مرد، آزادی فردی، احترام به تفاوت‌های دینی- قومی، آگاهی از خاستگاه فرهنگی خویش، همدلی و همبستگی، بردباری و مسئولیت‌پذیری، و احترام به محیط زیست باشد (دفتر بین‌المللی تعلیم و تربیت یونسکو، ۲۰۱۲). در قانون جدید تعلیم و تربیت سوئد که در بیست و نه فصل تدوین شده است، آمده که انتقال دانش و ارزش‌ها در مدرسه باید مبتنی بر بافت زندگی، زبان، تجارب و معلومات قبلی دانش‌آموز باشد. آموزش در همه مدارس کشور، صرف‌نظر از نوع مدرسه و موقعیت جغرافیایی، باید دارای کیفیت و شرایط یکسان باشد. هدف اصلی مدرسه، کمک به رشد هماهنگ و همه‌جانبه‌ی دانش‌آموز است و بنیان فعالیت‌های مدرسه را باید حس کاوش، کنجکاوی و میل به آموختن تشکیل بدهد (قانون جدید تعلیم و تربیت، ۲۰۱۲: فصل اول).^۲

مدیریت کلان نظام تعلیم و تربیت

پارلمان^۳ و دولت^۴، مسئول سیاست‌گذاری و تخصیص بودجه آموزش و پرورش است. پارلمان، بودجه و قانون تعلیم و تربیت^۵ را به تصویب می‌رساند و دولت بر اساس قانون، احکام و دستورالعمل‌های کلان^۶ را صادر و از طریق وزارت آموزش و پرورش و پژوهش^۷، لازم الاجرا و عملیاتی می‌سازد. با توجه به غیرمتمرکز بودن نظام آموزشی، مسئولیت و قدرت پارلمان و دولت در اجرای قوانین و احکام و تعیین جزئیات، کلی و محدود است. پارلمان و دولت اساساً راجع به تعیین احکام و اهداف ملی برای همه‌ی سطوح تعلیم و تربیت تصمیم‌گیری می‌کنند و هدف آن، ایجاد شرایط برابر و تضمین کیفیت در مدارس سرتاسر کشور است. اسناد ملی بویژه برنامه‌های درسی ملی و برنامه‌های درسی موضوعی (سیلابس) برای سطح آموزش اجباری^۸ (شامل پیش‌دبستان، دبستان و متوسطه سطح پایین) توسط دولت و برای متوسطه سطح بالا و آموزش بزرگسالان توسط آژانس ملی تعلیم و تربیت^۹ و بر اساس قوانین و احکام، تنظیم و تدوین می‌شود. وظیفه‌ی پیگیری، بازرسی و ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی مدارس، برعهده آژانس ملی تعلیم و تربیت و هیئت بازرسان مدارس^{۱۰} است. آژانس، مسئول بررسی و بهبود بخشیدن به کیفیت و نتایج آموزشی مدارس است، با کمک دانشگاه‌ها به طراحی آزمون‌های ملی برای دانش‌آموزان و راهنمای ارزیابی^{۱۱} برای معلمان می‌پردازد، و همچنین دوره‌های آموزشی پایه را برای مدیران و معلمان مدارس برگزار می‌کند. هیئت بازرسان نیز از طریق بازدیدهای مکرر و رسیدگی کردن به شکایات اشخاص راجع به نارسایی‌ها و کاستی‌های مدرسه، در

hosseinikhah_ali@yahoo.com

۱. استادیار دانشگاه خوارزمی، گروه مطالعات برنامه‌درسی

2. *The New Education Act*

3. Riksdag: www.riksdagen.se

4. Government: www.Regeringen.se

5. *Education Act*

6. *Ordinances & General Guidelines*

7. *Ministry of Education and Research*: www.government.se/sb/d/2063

8. *Compulsory Education*

9. *The National Agency of Education*: www.skolverket.se

10. *The Schools Inspectorate*: www.skolinspektionen.se

11. *Assessment Guide*

بی اطمینان حاصل کردن از رعایت قوانین و مقررات توسط مسئولان مدرسه است. اعطای مجوز به مدارس مستقل تحت حمایت مالی دولت^۱ نیز یکی دیگر از وظایف مهم هیئت بازرسان است.

ساختار نظام آموزشی و معرفی سطوح تحصیلی

نظام آموزش عمومی سوئد دارای ساختار چهار سطحی است و در حالت بهینه، سنین یک تا بیست سال را در بر می‌گیرد: (۱) سطح پیش دبستان (۴ سال)؛ (۲) سطح آمادگی (۱ سال)؛ (۳) سطح آموزش اجباری (۹ سال)؛ (۴) سطح آموزش غیراجباری (۳ سال). آموزش پیش دبستانی در سوئد، رایگان و نسبتاً اجباری است و از یک سالگی آغاز می‌شود. کودکان از یک سالگی در فعالیت‌های تفریحی، تربیتی و آموزشی شرکت می‌کنند، با این وجود، به دلیل کمک به رشد و آمادگی تدریجی آنها، اغلب از سن ۷ و حتی ۸ سالگی توسط والدین در پایه اول ابتدائی ثبت نام می‌شوند و در این شرایط، دانش‌آموزان تا سن بیست سالگی اجازه تحصیل و اخذ مدرک دیپلم را دارا خواهند بود (یوری پدیا،^۲ ۲۰۱۳). بر اساس اطلاعات آژانس ملی تعلیم و تربیت سوئد (سکولورکت، ۲۰۱۳)،^۳ ساختار نظام آموزشی سوئد با لحاظ کردن آموزش عالی، شامل پنج سطح به شرح زیر می‌باشد:

- **سطح پیش دبستان^۴**: این سطح شامل مراکز متعدد از جمله مراکز پیش-دبستان، مراکز آزاد پیش-دبستان^۵ و خانه مراقبت روزانه^۶ (یا خانه مراقبت‌های پداگوژیک)^۷ است که اهداف و کارکرد آنها به سن و قابلیت‌های کودکان و نیازها و خواسته‌های والدین بستگی دارد. علاوه بر مراکز فوق، مراکز اوقات-فراغت^۸ و مراکز آزاد اوقات-فراغت^۹ نیز سطح پیش دبستان را پشتیبانی می‌کنند. این سطح، کودکان یک تا پنج سال را تحت پوشش قرار می‌دهد.
- **سطح آمادگی**: منظور از سطح آمادگی، آموزش‌های درسی قبل از پایه اول ابتدائی است و به آن، کلاس پیش-دبستان^{۱۰} اطلاق می‌شود. مدت این دوره یک سال است و به طور معمول از ۶ سالگی آغاز می‌شود.
- **سطح آموزش اجباری^{۱۱}**: آموزش اجباری حالت تک ساختاری^{۱۲} دارد؛ بدین معنی که آموزش ابتدائی و متوسطه سطح پایین، در قالب "آموزش جامع ۹ ساله" تعریف شده است: دوره ابتدائی^{۱۳} (با ۶ پایه) و دوره متوسطه سطح پایین^{۱۴} (با ۳ پایه). آموزش اجباری، رایگان است و به طور معمول از ۷ سالگی شروع می‌شود. سن رفتن به مدرسه با توجه به منطقه، منعطف است و می‌تواند ۶ و حتی ۸ سالگی باشد. در این سطح، در کنار مدارس عادی، برای دانش‌آموزان با نیازهای خاص (از قبیل: ناشنوا، نابینا، لال، دارای اختلالات ذهنی) مدارس ویژه در نظر گرفته شده است. به مانند سطح پیش دبستان، در این سطح نیز، مراکز اوقات-فراغت و مراکز آزاد اوقات-فراغت، آموزش رسمی را پشتیبانی می‌کنند.
- **سطح آموزش غیراجباری^{۱۵}**: دانش‌آموزان پس از به پایان رساندن آموزش اجباری، می‌توانند داوطلبانه و به طور رایگان ادامه تحصیل داده و وارد دوره متوسطه سطح بالا^{۱۶} (شامل ۳ پایه) شوند. این دوره مشتمل بر ۱۷ رشته تحصیلی از قبیل علوم انسانی، علوم طبیعی، علوم اجتماعی، هنر و موسیقی، صنایع دستی، صنایع غذایی، منابع طبیعی، مدیریت کسب و کار،

1 . Grant-aided Independent Schools

2 . Eurypedia: European Encyclopedia on National Education Systems

3 . Skolverket: Available at: <http://www.skolverket.se>

4 . Pre-School

5 . Open Pre-School

6 . Day-Care Home

7 . Pedagogical Care Home

8 . Leisure-time Center

9 . Open Leisure-time Center

10 . Pre-School Class

11 . Compulsory School Level

12 . Single Structure

13 . Primary School

14 . Lower-Secondary School

15 . Non-Compulsory School Level

16 . Upper-Secondary School

رستوران و هتل‌داری است. معمولاً مدارس بزرگ همه یا اغلب آن رشته‌ها را یکجا ارائه می‌کنند. مدت زمان هر رشته سه سال است و واحدهای درسی هر رشته عبارت است از: دروس عمومی مشترک، دروس تخصصی، دروس اختیاری و پروژه دیپلم.

تقویم سال تحصیلی و جدول موضوعات درسی

آغاز سال تحصیلی در همه‌ی سطوح به استثنای سطح پیش‌دبستان، نسبتاً یکسان است. مراکز پیش‌دبستان در تمام طول سال و از دوشنبه تا جمعه از ساعت ۶:۳۰ تا ۱۸:۳۰ باز است. هدف از ارائه خدمات ۱۲ ساعته در روز، کمک به والدین در نگهداری کودکان خردسال است. سطح آمادگی، دوره یکساله است که اغلب در مدارس ابتدائی سازماندهی می‌شود و تقریباً از مقررات زمانی سایر سطوح پیروی می‌کند. سال تحصیلی که شامل دو ترم پاییز و بهارست، از اواخر ماه اوت (اوایل شهریور) آغاز می‌شود و اوایل ماه ژوئن (اواسط خرداد) پایان می‌یابد. لیکن، معلمان باید حدود یک یا دو هفته پیش‌تر آغاز به کار کنند (یوری پدیا، ۲۰۱۳). مدارس اختیار دارند، کل مدرسه یا کلاس درس خاصی را تعطیل کنند، با رعایت این اصل که حداقل ۱۷۸ روز و ۵۵۰ ساعت در سال، کلاس‌های درس را تشکیل بدهند. روز مدرسه معمولاً از ساعت ۸ تا ۱:۳۰ است. با توجه به سن و سطح تحصیلی، این دوره زمانی می‌تواند کوتاه‌تر یا بلندتر باشد. از باب مثال، آموزش در دوره آمادگی، صبح‌ها دیرتر آغاز می‌شود و مدت آن معمولاً ۳ ساعت در روز است. به بیان دیگر، تنها شرایط حداقلی بر سطح آمادگی حکم‌فرماست. در کنار مدارس، مراکز اوقات فراغت (فوق‌برنامه) نیز از ساعت ۷ صبح تا ۱۷:۳۰ بعدازظهر دایرند. برای سطح پیش‌دبستان، موضوع‌درسی تعریف نشده است. تأکید بر بازی و سرگرمی، سلامت جسم و روان، ارتباط کلامی و روابط اجتماعی است. برای سطح آمادگی نیز دروس خاصی مشخص نشده است، اما معلمان با نگاه به دروس ارائه شده در پایه اول ابتدایی، آموزش‌های اولیه را به زبان ساده و جذاب ارائه می‌دهند. در واقع، هدف دوره آمادگی، آشناساختن و عادت‌دادن کودک به محیط مدرسه ابتدایی است. فهرست موضوعات‌درسی برای سطح آموزش اجباری (ابتدایی و متوسطه پایین) به شرح زیر است (یوری پدیا، ۲۰۱۳):

عنوان موضوع درسی	مجموع تعداد ساعت (۶۰ دقیقه) در ۹ سال (۶ پایه ابتدایی و ۳ پایه متوسطه)
هنر	۲۳۰
صنایع دستی	۳۳۰
موسیقی	۲۳۰
زبان انگلیسی	۴۸۰
زبان سوئدی / سوئدی به منزله زبان دوم	۱۴۹۰
زبان‌های اختیاری (آلمانی، فرانسه، اسپانیایی)	۳۲۰
مهارت‌های زندگی	۱۱۸
ریاضیات	۹۰۰
تربیت بدنی و بهداشت	۵۰۰
جغرافی، تاریخ، تعلیمات دینی، تعلیمات اجتماعی	۸۸۵ (هر کدام ۲۲۱ ساعت)
زیست‌شناسی، شیمی، فیزیک، فن آوری	۸۰۰ (هر کدام ۲۰۰ ساعت)
موضوعات انتخابی (Elective Subjects)	۳۸۲
مجموع ساعات	۶۶۶۵

مدارس به طور معمول مجاز به کاستن ۶۰۰ ساعت از مجموع ساعات فوق (۶۶۶۵) می‌باشند. به بیان دقیق‌تر، مدارس اجازه دارند حداکثر ۲۰ درصد از زمان تعیین شده برای هر ماده‌درسی را کاسته و به موضوعات اختیاری خود اختصاص بدهند. زبان سوئدی، ریاضی و زبان انگلیسی، هسته برنامه‌های درسی سوئد است و بیشترین ساعات را به این موضوعات اختصاص می‌دهند. فهرست موضوعات درسی برای سطح آموزش غیراجباری (متوسطه بالا) دارای چارچوب واحد همانند جدول فوق‌الذکر نیست، چراکه این سطح دربردارنده شش شاخه‌ی علوم انسانی، علوم اجتماعی، علوم طبیعی، فن‌آوری، هنرها و فنی‌وحرفه‌ای (شامل ۱۲ رشته) است که هر کدام به استثنای دروس پایه (مشترک)، دارای دروس تخصصی و اختیاری می‌باشند (دفتر بین‌المللی تعلیم و تربیت یونسکو، ۲۰۱۲):

عنوان موضوع درسی	مجموع تعداد ساعت در ۳ سال متوسطه بالا
۱- دروس مشترک (عمومی)	مجموع ۱۱۵۰ ساعت
- زبان سوئدی/سوئدی به عنوان زبان دوم	۳۰۰
- ریاضیات	۲۰۰
- زبان انگلیسی	۲۰۰
- تعلیمات اجتماعی (مدنی)	۱۰۰
- علوم	۱۰۰
- تاریخ	۱۰۰
- تربیت بدنی و بهداشت	۱۰۰
- تعلیمات دینی	۵۰
۲- دروس غیر مشترک	مجموع ۱۴۵۰ ساعت
- دروس تخصصی رشته	۱۳۵۰
- پروژه عملی دیپلم	۱۰۰
۳- دروس اختیاری	مجموع ۲۰۰ ساعت
مجموع ساعات	۲۷۰۰ ساعت
دانش‌آموزان به منظور دریافت دیپلم، باید ۲۵۰۰ امتیاز کسب کرده باشند. هر امتیاز معادل یک ساعت آموزش است.	

فرایند برنامه‌ریزی درسی و نقش معلم

فرایند کلی برنامه‌ریزی درسی در نظام تعلیم و تربیت سوئد، در طی چهار مرحله متوالی به شرح زیر صورت می‌گیرد:

- (۱) پارلمان: قوانین و احکام تعلیم و تربیت را تصویب و در قالب **قانون ملی تعلیم و تربیت** مدون می‌سازد.
- (۲) دولت: مباحث کلان تعلیم و تربیت را با نگاه به قوانین و در قالب برنامه‌های درسی ملی به تفکیک سطوح تحصیلی تنظیم و تدوین می‌کند. برنامه‌های درسی ملی هر یک با حجم ۲۰ صفحه، دارای ساختاری یکنواخت و متشکل از این اجزاء است: (۱) ارزش‌های بنیادین؛ (۲) رسالت و وظائف مدارس؛ (۳) غایات؛ (۴) رهنمودها. در فصل غایات و رهنمودها، به مسائل

1. Fundamental Values
2. School Tasks
3. Overall Goals
4. Guidelines

حوزه عمل از قبیل نحوه رابطه مدرسه و والدین، رابطه مدرسه و محیط پیرامون، مسئولیت معلم و مدیر مدرسه نیز پرداخته شده است (برنامه‌های درسی ملی، ۲۰۱۱).

۳) **آژانس ملی تعلیم و تربیت:** بر اساس برنامه‌های درسی ملی، برنامه‌های درسی موضوعی (سیلابس‌ها) را تولید می‌کند. اجزاء هر سیلابس عبارت است از: ۱) هدف کلی موضوع؛ ۲) اهداف جزئی؛ ۳) ماهیت و ساختار محتوایی موضوع؛ ۴) ارزشیابی (سیلابس‌های ملی، ۲۰۱۱).

۴) **مدرسه:** معلم، برنامه‌درسی مدرسه^۱ را بر اساس برنامه درسی موضوعی و اغلب با همکاری مدیر مدرسه و والدین تنظیم می‌کند. متعاقب اصلاحات دهه ۱۹۹۰، مسئولیت برخی از امور خرد برنامه‌ریزی درسی (بویژه انتخاب مواد و روش‌ها) به مدارس واگذار شده است. انتخاب فعالیت‌ها و محتوای موضوعات درسی و نحوه سازماندهی و تدریس آن، جزو اختیارات معلم است. البته برای برنامه درسی مدرسه و با در نظر داشتن اهداف ملی، اهداف قابل تحقق محلی نیز تعریف می‌شود. در کنار مدرسه و با مبنا قرار دادن سیلابس‌های ملی، ناشران خصوصی نیز مشغول طراحی و تألیف کتاب‌های درسی می‌شوند.

با توجه به فرایند فوق، می‌توان نتیجه گرفت که رویکرد سوئد به برنامه‌ریزی درسی، رویکرد ترکیبی^۲ است؛ منظور آن است که امر برنامه‌ریزی درسی نه کاملاً مبتنی بر مدرسه است و نه تحت حاکمیت رویکرد متمرکز قرار دارد (کارکینن، ۲۰۱۲). به بیان دیگر، تصمیمات کلان در سطح ملی و سایر تصمیمات در سطح مدرسه اتخاذ می‌شود.

تولید کتاب‌های درسی و مواد آموزشی

در نظام برنامه‌درسی غیرمتمرکز، بدلیل توجه بیشتر به نیازهای فراگیران و برون‌سپاری امر تولید، تنوع و تکثر در مواد و منابع یادگیری بیشتر از نظام متمرکز است. برخلاف نظام متمرکز که اغلب برای هر موضوع درسی تنها یک کتاب‌درسی مدون تحت نظارت دولت تألیف می‌شود، در سوئد برای هر موضوع درسی، انواع کتاب‌درسی توسط ناشران خصوصی و سازگار با برنامه‌های درسی موضوعی، طراحی و تدوین می‌شود. برای همه موضوعات درسی، بسته‌های آموزشی (شامل کتاب درسی، کتاب کمک‌درسی، راهنمای معلم، کتاب-کار دانش‌آموز، سی‌دی، های صوتی-تصویری)، فلش‌کارت، کتاب الکترونیکی، کتاب گویا^۳، نرم افزار درسی، و فیلم تولید می‌شود. لیکن به دلیل قیمت بالا، مواد و منابع یادگیری در کتابخانه مدارس و به تعداد زیاد در دسترس معلمان و دانش‌آموزان قرار داده می‌شود. علی‌رغم اینکه در مدارس سوئد، هیچ‌گونه اجباری در استفاده از کتاب‌درسی وجود ندارد، نتایج تحقیقات نشان داده که کتاب‌درسی کماکان پراستفاده‌ترین منبع برای آموزش و یادگیری است (کلیو^۴، ۲۰۰۸: ۹-۱۰).

محبوب‌ترین ناشر در زمینه کتاب‌چاپی، انتشارات لیبر و در زمینه کتاب‌دیجیتال، انتشارات ای‌لیب است. انتشارات لیبر^۵ واقع در استکهلم، بزرگ‌ترین و معتبرترین ناشر کتاب‌های درسی سوئد در همه‌ی موضوعات درسی است که جزو مجمع بین‌المللی ناشران تربیتی (IGEP)^۶ است. یکی دیگر از ناشران معتبر سوئد در این حوزه، انتشارات **ناتور و کولتور**^۷ است که دفتر آن در استکهلم بوده و جزو مجمع ناشران تربیتی اروپاست (EEPG)^۸. انتشارات ای‌لیب^۹ مطرح‌ترین ناشر و توزیع‌کننده در زمینه کتاب‌های دیجیتال در منطقه اسکاندیناوی است که دفتر آن در استکهلم واقع است. این ناشر، کتاب الکترونیکی، کتاب صوتی^{۱۰} و سایر محصولات قابل دانلود را تولید

1. School Curriculum

2. The Mixed Approach

3. MP3-Book

4. Cleeve, Stuart

5. Liber: www.Liber.se

6. International Group of Educational Publishers (IGEP): www.igep.pl

7. Natur & Kultur (Nature & Culture): www.nok.se

8. European Educational Publishers Group (EEPG): Available at: eepg.org

9. ELib: www.Elib.se

10. Audio-Book

می‌کند. ای لیب یو^۱ پروژه جدیدی است که مخاطب آن مدارس است: دانش‌آموزان را قادر می‌سازد در خانه و مدرسه به کتاب‌های دیجیتال و گویای این ناشر و سایر ناشران دسترسی داشته باشند. شایان ذکر است، دفتر اکثر ناشران سوئدی، واقع در پایتخت (استکهلم) است. دفتر تعدادی از ناشران نیز از جمله آندینا، گیدرپید^۲ و اگمونت کارن^۳ در دو شهر بزرگ سوئد، گوتنبرگ و مالمو قرار دارد.

ارزشیابی برنامه درسی

نظارت بر عملکرد نظام مدارس به دو شیوه ارزشیابی بیرونی و درونی انجام می‌گیرد. ارزشیابی بیرونی اساساً توسط دو سازمان کشوری، آژانس ملی تعلیم و تربیت و هیئت بازرسان مدارس صورت می‌گیرد. ارزشیابی درونی توسط آموزش و پرورش استان و هیئت محلی^۴ (با همکاری مدیران، والدین و دانش‌آموزان) انجام می‌شود. ارزشیابی عملکرد معلم توسط مدیر و با نظرخواهی از همکاران، والدین و فراگیران محقق می‌شود (سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، ۲۰۱۱^۵). ارزشیابی آموخته‌های دانش‌آموزان در دوره آموزش ابتدایی بر اساس مقیاس کیفی سه-درجه‌ای (قبول، قبول با نمره خوب، قبول با نمره عالی) است. و از اواخر سال ۲۰۱۲ و در دوره متوسطه، مقیاس چهار-درجه-ای (تجدید^۶، قبول، قبول با نمره خوب، قبول با نمره عالی) با مقیاس جدید شش-درجه‌ای (A to F) جایگزین شده که درجه آخر (F) به منزله مردود است. آزمون ملی اجباری تنها از پایه ۹ به بعد و فقط برای دروس زبان سوئدی، زبان انگلیسی و ریاضیات به اجرا درمی‌آید.

سیاست‌ها و نوآوری‌های برنامه درسی

همزمان با تصویب قانون جدید تعلیم و تربیت و تأثیر آن بر مفاد اسناد برنامه درسی، تغییر و تحولات زیر از سال ۲۰۱۲ به وقوع پیوسته است (وزارت آموزش و پرورش و پژوهش، ۲۰۱۳؛ شبکه مدارس اروپایی، ۲۰۱۲^۸):

- سخت‌گیری بیشتر در استخدام معلم و اجرای طرح جذب معلمان عالی‌رتبه (دارای مدرک دکتری) به منظور ارتقای کیفیت تدریس در مدارس؛
- اعطای اقتدار بیشتر به مدیران و معلمان مدارس؛
- تأکید بر امنیت و ایمنی بیشتر دانش‌آموزان در همه سطوح تحصیلی؛
- تأکید بیشتر بر اهمیت و جایگاه مراکز اوقات فراغت (فوق برنامه) در کنار مدارس؛
- تأکید بیشتر بر حوزه‌های موضوعی زبان و ریاضیات، علوم طبیعی و فن‌آوری در همه سطوح بویژه پیش دبستان؛
- اتخاذ رویکرد کارآفرینانه به مدارس و برنامه‌های درسی.

منابع

* آدرس سایت‌ها و لینک‌های اینترنتی در پانویست صفحات آمده است.

- Cleeve, Stuart (2008). *Burning Guys? How Upper-Secondary School English Language Teaching Textbooks Deal with Cultural Learning*. Master Essay: University of Gothenburg, Sweden.

1. ELib U
2. Andina and GidRapid: Goteborg
3. Egmont Karnan: Malmo
4. Local Board
5. OECD: *The Organization for Economic Co-operation and Development*
6. Pass (G), Pass with Distinction (VG), Pass with Special Distinction (MVG)
7. Did Not Pass (IG)
8. European School Net

- European School Net (2012). *European Mapping of Initiatives on the Development of Key Competences*. Belgium: Brussels.
- EURYDICE (2013). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Sweden*. Stockholm; Ministry of Education and Research.
- EURYDICE (2013). *Organization of the Education System in Sweden*. Brussels: Education, Audiovisual & Culture Executive Agency.
- Eurypedia (2007). *School Autonomy in Europe*. Eurydice: Belgium, Brussels.
- Eurypedia (2013). *Organization of School Time in Europe*. Eurydice: Belgium, Brussels.
- Karkkainen, K (2012). *Bringing about Curriculum Innovations*. OECD Education Working Papers, No. 82.
- NAE (2011). *National Curriculum for the Compulsory School System and the Pre-school Class*. Stockholm; The National Agency for Education.
- NAE (2011). *Syllabuses for the Compulsory School*. Stockholm; The National Agency for Education.
- OECD (2011). *Review of Evaluation and Assessment in Education: Sweden*. France: Paris.
- UNESCO-IBE (2012). *World Data on Education: Sweden* (7th Edition). International Bureau of Education: Geneva.